Dinamik Pendapatan Isi Rumah dan Hubungannya dengan Penggunaan Swasta

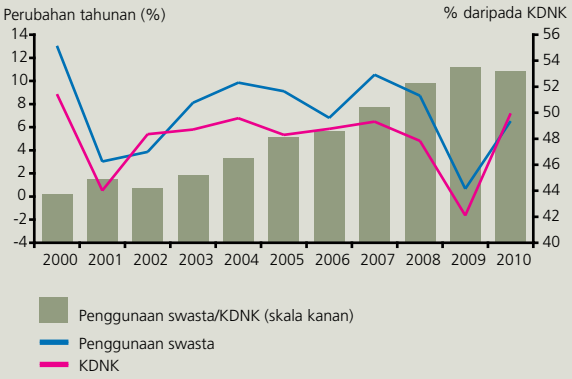
Penggunaan swasta menjadi pemacu pertumbuhan yang semakin penting dalam ekonomi Malaysia. Ini dicerminkan oleh peningkatan sumbangan penggunaan swasta dalam KDNK apabila pertumbuhan penggunaan mengatasi pertumbuhan KDNK keseluruhan pada dekad yang lalu (Rajah 1). Dapatan bersifat teori dan empirik di seluruh negara secara konsisten menunjukkan pentingnya pendapatan dalam menentukan penggunaan swasta[1]. Rencana ini meninjau dinamik pendapatan isi rumah dan hubungannya dengan penggunaan swasta bagi Malaysia. Analisis yang dibuat menunjukkan dua pemerhatian utama. Pertama, sektor perkhidmatan memainkan peranan yang cukup besar dalam memacu pendapatan keseluruhan, manakala pendapatan daripada komoditi juga penting, terutamanya semasa tempoh kenaikan ketara dalam harga komoditi. Kedua, bukti ekonometrik menunjukkan bahawa pendapatan mempunyai hubungan yang kuat dan positif dengan penggunaan swasta. Kejutan terhadap pendapatan didapati memberikan kesan yang cukup besar dan berpanjangan terhadap penggunaan swasta.

Menganggarkan Pendapatan Isi Rumah: Melalui Pendekatan Dari Bawah Ke Atas (A Bottom-Up Approach)

Langkah pertama dalam analisis ini ialah menghasilkan anggaran pendapatan yang merangkumi semua sektor ekonomi. Analisis terhadap pendapatan isi rumah sedia ada dikekang oleh liputan data dan kekerapan berkala. Sebagai contoh, pendapatan dalam sektor pembinaan dan beberapa subsektor perkhidmatan hanya boleh didapati pada asas tahunan dan tidak boleh di dapati pada asas suku tahunan. Proksi pendapatan yang lazim digunakan ialah upah sektor perkilangan kerana ketersediaannya yang kerap. Bagaimanapun, upah sektor perkilangan bukanlah proksi yang paling sempurna bagi pendapatan keseluruhan dalam ekonomi memandangkan upah bagi sektor berlainan cenderung dipengaruhi oleh faktor-faktor khusus sektor berkenaan. Sebagai contoh, upah dalam sektor pembinaan dan perkhidmatan lebih cenderung dipengaruhi oleh pertimbangan permintaan domestik sementara upah perkilangan pula banyak dipengaruhi oleh faktor luaran.

Rajah 1

Penggunaan Swasta dan KDNK

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Bagi menghasilkan anggaran pendapatan isi rumah yang lebih tepat, siri upah suku tahunan dianggarkan untuk setiap sektor yang tidak mempunyai data upah. Kaedah ini melibatkan penganggaran hubungan jangka panjang antara upah dengan produktiviti pekerja sektor tersebut, dan berdasarkan pandangan bahawa upah terutamanya mencerminkan produktiviti pekerja[2]. Pertama, nisbah antara upah setiap pekerja dengan nilai ditambah setiap pekerja sektor tersebut ditentukan menggunakan data kekerapan tahunan atau dwitahunan daripada kaji selidik terhadap

[1] Antara contoh yang bersifat teori ialah Carroll (2001) bagi analisis keseimbangan separa terhadap fungsi penggunaan agregat serta Kydland dan Prescott (1980) dalam rangka kerja keseimbangan am. Bacchetta dan Gerlach (1997) serta Case, Quigley dan Shiller (2006) dalam kertas kerja terbaharu secara empirik mendapati bahawa pendapatan memberikan impak terbesar terhadap penggunaan dalam sebilangan negara yang dijadikan sampel.

[2] Upah dalam sektor tertentu didapati sekali-sekala menyimpang daripada paras produktivitinya yang berkaitan. Namun, penyimpangan ini didapati hanya sementara.

syarikat yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia dan daripada Akaun Negara. Kaedah ini dibuat untuk mengetahui variasi mengikut sektor dalam profil upah dan produktiviti. Kedua, nisbah tahunan/dwitahunan disisipkan untuk membentuk siri suku tahunan. Siri ini kemudiannya didarab dengan nilai ditambah sektor berkenaan untuk mendapatkan anggaran suku tahunan bagi

Rajah 2

Hubungan Harga dan Pendapatan dalam Sektor Getah dan Minyak Sawit Mentah

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Lembaga Minyak Sawit Malaysia

pendapatan kasar sektor. Pendekatan ini digunakan bagi semua sektor, kecuali sektor minyak sawit mentah. Ini kerana upah dalam sektor komoditi utama didapati lebih banyak ditentukan oleh harga berbanding dengan produktiviti pekerja berikutan kekangan kadar hasil (Rajah 2). Oleh yang demikian, pemerhatian terhadap hubungan harga dan pendapatan pada kekerapan tahunan digunakan untuk menganggarkan siri suku tahunan bagi pendapatan kasar sektor minyak sawit.

Akhir sekali, siri pendapatan yang diperhatikan dan dianggarkan bagi semua sektor kemudiannya dijumlahkan untuk mendapatkan anggaran pendapatan isi rumah keseluruhan. Kelebihan pendekatan ini ialah anggaran yang diperoleh akan mencerminkan pendapatan isi rumah pada tahap keseluruhan dari perspektif sektor.

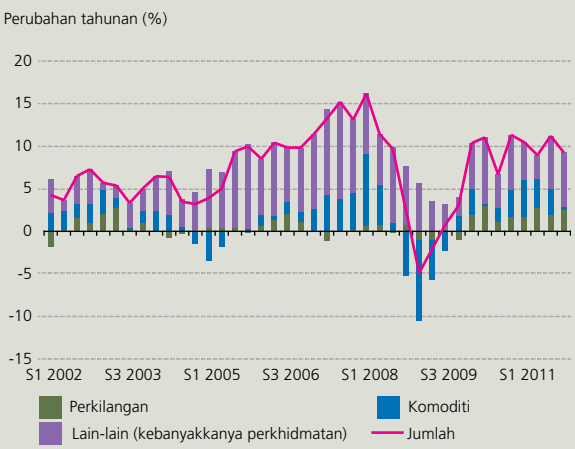
Evolusi Pendapatan Isi Rumah

Rajah 3 menunjukkan pertumbuhan pendapatan nominal dan pecahannya bagi semua sektor utama dari tahun 2002 hingga tahun 2011. Pendapatan isi rumah keseluruhan meningkat pada kadar pertumbuhan tahunan purata 7.4% setiap suku tahun dalam tempoh ini. Pendapatan isi rumah mencatat peningkatan yang stabil dalam tempoh tahun 2005 hingga 2008, dengan catatan pertumbuhan tertinggi sebanyak 16.1% pada suku pertama 2008, iaitu menjelang tercetusnya krisis dalam ekonomi maju.

Dua trend utama pendapatan isi rumah dapat dilihat. Pertama, komponen besar dalam

Rajah 3

Pertumbuhan Pendapatan Nominal dalam Sektor-sektor Utama

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pertumbuhan pendapatan keseluruhan ialah pendapatan sektor perkhidmatan, yang sumbangannya kepada jumlah pendapatan meningkat dengan stabil daripada 55.7% pada suku pertama 2001 kepada 64.6% pada suku ketiga 2011. Rajah 3 khususnya menunjukkan bahawa kenaikan pendapatan yang teguh dalam tempoh tahun 2005 hingga 2008, dan pemulihan kembali pendapatan selepas krisis dalam ekonomi maju, disebabkan oleh sektor perkhidmatan. Perkembangan ini boleh dijelaskan melalui peningkatan bahagian guna tenaga dalam sektor perkhidmatan daripada jumlah guna tenaga negara dan oleh kenaikan upah yang lebih tinggi dalam sektor tersebut. Bahagian guna tenaga dalam sektor perkhidmatan meningkat daripada 51.1% pada suku pertama 2001 kepada 61.5% pada suku ketiga 2011, manakala upah dalam subsektor perkhidmatan utama mengatasi pertumbuhan pendapatan keseluruhan. Sebagai contoh, upah dalam subsektor borong dan runcit, dan subsektor pengantaraan kewangan, masing-masing meningkat pada kadar purata 11.1% dan 7.7% setiap suku tahun, lebih tinggi daripada pertumbuhan purata pendapatan negara pada 7.4%.

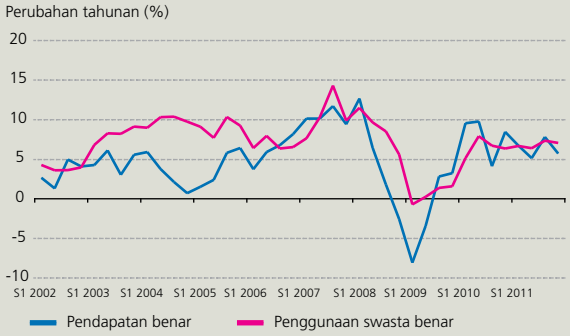
Dapatan penting kedua ialah pendapatan daripada sektor komoditi utama memainkan peranan yang cukup penting dalam memacu pertumbuhan pendapatan keseluruhan meskipun bahagiannya kepada jumlah guna tenaga negara secara relatifnya kecil. Keadaan ini adalah kerana pendapatan daripada komoditi didorong terutamanya oleh harga, memandangkan penawaran komoditi lazimnya dikekang dalam tempoh jangka pendek hingga sederhana. Memandangkan turun naik harga komoditi adalah ketara dalam tahun-tahun kebelakangan ini, pendapatan daripada sektor tersebut juga memperlihatkan corak yang sama. Corak pendapatan sebegini jelas kelihatan semasa kitaran harga komoditi semasa tempoh tahun 2008-2009. Semasa kitaran tersebut mencapai kemuncaknya pada separuh pertama tahun 2008, harga minyak sawit meningkat sebanyak 64.5% setiap tahun, dan merupakan 48.9% daripada pertumbuhan 13.8% dalam pendapatan keseluruhan. Sebaliknya, harga yang kemudiannya jatuh secara mendadak, pada kadar purata -37% pada separuh pertama tahun 2009, menyumbangkan lebih 44.1% kepada penurunan sebanyak 3.5% dalam pendapatan keseluruhan.

Hubungan antara Pendapatan Isi Rumah dengan Penggunaan Swasta

Rajah 4 menunjukkan hubungan antara penggunaan swasta benar dengan pendapatan isi rumah benar. Pendapatan nominal dijadikan mendatar dengan menggunakan pendeflasi penggunaan tersirat untuk membolehkan perbandingan dengan penggunaan swasta benar dibuat dengan sewajarnya. Ternyata bahawa pertumbuhan pendapatan merupakan penunjuk pertumbuhan penggunaan swasta yang berkebetulan (coincident) dan sangat berhubung kait, dengan pekali korelasi antara kedua-dua siri sebanyak 0.6. Pertumbuhan pendapatan juga mengalami turun naik yang lebih besar berbanding dengan penggunaan swasta, masing-masing dengan sisihan piawai 4.1 dan 3.1.

Rajah 4

Hubungan Antara Pendapatan Benar dan Penggunaan Swasta

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Pergerakan bersama antara pertumbuhan penggunaan swasta dengan pertumbuhan pendapatan benar-benar ketara sejak tahun 2006, apabila penggunaan swasta meningkat seiring dengan pertumbuhan pendapatan yang teguh dari tahun 2006 hingga 2008. Apabila pendapatan keseluruhan menguncup seketika pada tahun 2009 apabila pendapatan daripada komoditi dan eksport menurun bersama dengan harga dan eksport komoditi, penggunaan swasta turut menjadi

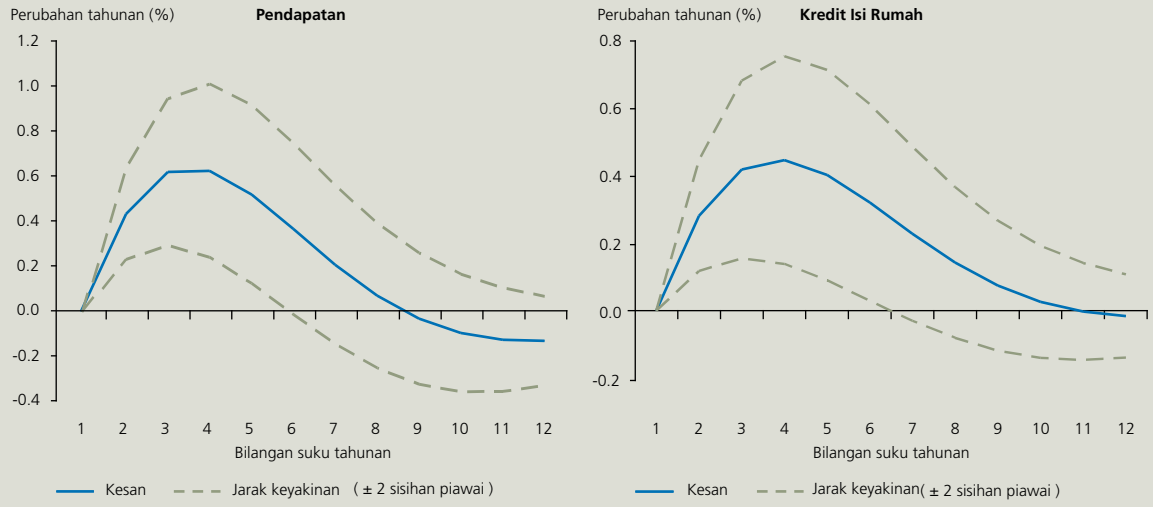
sederhana walaupun pada magnitud yang lebih kecil. Penggunaan swasta kemudiannya meningkat kembali pada separuh kedua tahun 2009 seiring dengan pemulihan pendapatan.

Auto regresi vektor (Vector Auto-regression, VAR) telah dianggarkan untuk mengkaji selanjutnya hubungan bersebab (causal link) antara pendapatan dengan penggunaan swasta[3]. Kredit isi rumah juga dimasukkan sebagai pemboleh ubah untuk membezakan saluran pendapatan dengan saluran kredit. Pertama, ujian penyebab multivariat Granger dijalankan untuk menguji sama ada pendapatan dan kredit membantu meramalkan pergerakan akan datang penggunaan swasta. Keputusan ujian ini menunjukkan bahawa dari segi statistik pendapatan mempunyai hubungan bersebab positif yang ketara dengan penggunaan swasta. Sebaliknya, kredit didapati tidak mempunyai perhubungan ekonometrik dengan penggunaan meskipun pekali terhadap sela kredit (coefficient on the lag of credit) menunjukkan tanda positif yang dijangkakan. Analisis gerak balas impuls juga dijalankan untuk menganggarkan profil gerak balas penggunaan swasta berikutan berlakunya kejutan terhadap pendapatan dan kredit isi rumah (Rajah 5). Dalam kedua-dua kes, kesannya terhadap penggunaan swasta adalah positif dan dari segi statistik ia amat ketara, terutamanya pada tahun pertama selepas berlakunya kejutan.

Keputusan-keputusan tersebut menunjukkan bahawa pendapatan dan kredit mempunyai hubungan yang berbeza dengan penggunaan swasta. Keputusan ujian penyebab Granger menunjukkan bahawa isi rumah cenderung untuk lebih bergantung pada pendapatan mereka daripada mengambil pinjaman untuk membeli barangan penggunaan. Namun, analisis gerak balas impuls menunjukkan bahawa pinjaman juga memberikan impak yang positif kepada perbelanjaan isi rumah. Dapatan ini menyarankan bahawa isi rumah mengakses pasaran kredit bukan hanya untuk memudahkan perbelanjaan barangan tahan lama bahkan kredit juga digunakan untuk menyokong perbelanjaan buat sementara waktu apabila mereka mengalami kejutan pendapatan yang teruk. Keadaan ini berlaku pada tahun 2009. Penggunaan swasta terus mencatatkan pertumbuhan positif sebanyak 0.7% meskipun pendapatan dianggarkan menguncup pada -1.3%. Kredit isi rumah meningkat

Rajah 5

Respon Penggunaan Swasta Kepada Perubahan Mendadak Pendapatan dan Kredit Isi Rumah

Sumber: Bank Negara Malaysia

[3] Sela suku tahun digunakan sebagai pilihan oleh kriteria Schwartz. Pemboleh ubah itu diubah kepada bentuk peratusan tahunan. Tempoh anggaran adalah dari 2002-2011.

sebanyak 9.3% (2008: 9.1%) berikutan pengambilan kredit oleh sektor ini untuk mengimbangi sebahagian daripada kehilangan dalam pendapatan sepanjang tempoh tersebut.

Rujukan

Kydland, F. and Prescott, E.C. (1980) "Time to Build and the Persistence of Unemployment," Discussion Papers 453, Northwestern University, Center for Mathematical Studies in Economics and Management Science.

Carroll, C.D. (2001) "A Theory of the Consumption Function, With and Without Liquidity Constraints," Journal of Economic Perspectives, v15 (3, Summer), 23-45.

Case, K.E., Quigley, J.M. and Shiller, R.J. (2006) "Comparing Wealth Effects: The Stock Market Versus the Housing Market," Advances in Macroeconomics. Cowles Foundation Paper No. 1181.

Bacchetta, P. and Gerlach, S. (1997) "Consumption and Credit Constraints: International Evidence," Journal of Monetary Economics, Elsevier, vol. 40(2), pages 207-238, October.